

Sub el, Pîrvuleştii « au fost atunci tari şi puternici » cum spune documentul din 1547¹ şi au putut cotoropi pămînturi. Nu însă şi dregătorii !

Părerea că sfatul şi dregătoriile au fost acaparate de Craioveşti este desminţită de însăşi componenţa acestui sfat: în frunte stă, fireşte, Barbu banul, cum era tradiţia de aproape două decenii şi nu ne putem aştepta ca Neagoe să o schimbe. Dar Pîrvu, tatăl său oficial, marele vornic a patru domni, apare o singură dată în actele fiului său, în mai 1512, ca « fost vornic ». Este primul act din domnia lui Neagoe care dă lista marilor dregători². În acest act, mare vornic în funcţie este *Calotă*, ginerele lui Vlad Călugăru, fost vistier din 1502 pînă în 1509 şi comis în decembrie 1511. Este menţinut în funcţie pînă în 1520 cînd, înlocuit cu Udrea, continuă să fie în fruntea sfatului domnesc, citat înainte sau imediat după marele ban Preda Craiovescu. Era o încercare evidentă şi abilă a domnului de a demonstra că ucigînd pe Vlăduţ el s-a supus unei triste necesităţi dar că în realitate rămîne devotat liniei politice a lui Radu cel Mare şi respectă pe cei din neamul său făcînd din cumnatul lui Vlăduţ primul sfetnic al domniei. Aceasta ne face să credem că Pîrvu numit « mare vornic » pe piatra de mormînt de la Snagov care ne arată că a murit în iulie 1512, nu a fost niciodată mare vornic în funcţie al fiului său³.

Jupan Ivan logofătul şi jupan Harvat vistier care urmează după Calotă în hrisovul citat sînt şi ei vechi membri ai sfatului lui Radu, seoşi de Mihnea după conflictul cu Craioveştii şi readuşi în dregătorie de Vlăduţ. Ivan Călinescu e logofăt pînă în octombrie 1513 cînd se călugăreşte şi moare în februarie 1514, fiind înmormîntat la Snagov. Va fi înlocuit de Harvat pînă la sfîrşitul domniei lui Neagoe.

Radu şi Stanciu, postelnici sau stratornici, sînt şi ei din divanele anterioare. Nu avem motive să vedem în Radu pe Radu Craiovescu omis în hrisovul de recunoştinţă al lui Vlăduţ din aprilie 1510, semn că era mort la acea dată. Ar fi şi ciudat ca doi dintre fraţii Craioveşti să apară în fruntea divanului cu titlul de « jupan » şi Radu unchiul domnului, să apară la sfîrşit, printre ultimii dregători.

Cît priveşte Radu Căpăţînă spătarul, Drăghici Vintilescu din Floreşti, paharnicul, Hamza din Obislav comisul, Barbu stolnic şi Manea Clucer, ei reprezintă nume noi şi sînt ridicaţi între dregători de Neagoe căruia îi datoresc astfel ascensiunea. Îi vom regăsi şi după 1521. Dintre ei numai Barbu Stolnicul ar putea fi vreunul din cei doi fii cu numele Barbu al fraţilor lui Neagoe după mamă Preda şi Pîrvu II, deci nepot al lui Neagoe, deşi acest lucru nu este stabilit. Hamza din Obislav era şi el o rudă a Craioveştilor⁴.

Curioasă şi semnificativă ni se pare absenţa din acest act şi din toate celelalte a lui *Marcea postelnic*, cumnatul Craioveştilor şi soţul Margăi. El a trăit totuşi pînă în 1520 cînd un act îl aminteşte trecut de curînd dintre vii⁵. În divanul anterior al lui Vlăduţ, din 8 ianuarie 1512, el era prezent şi ocupa funcţia din aprilie 1510 deci imediat după înscăunarea lui Vlăduţ. Să fie această absenţă un protest împotriva acţiunii cumnatului său ? Oricum, Marcea nu este dregător al lui Neagoe Basarab şi nu apare niciodată în sfatul acestuia.

¹ *Documente, Veacul XVI*. Vol. II (1526—1550), Bucureşti, 1951, p. 350.

² *Documente privind Istoria Romîniei, Sec. XVI*, vol. I, p. 77.

³ N. IORGA, *Inscripţii din bisericile Romîniei*, vol. I, Bucureşti, 1905, p. 158—159.

⁴ Cf. P. P. PANAITESCU, *Încăţăturile lui Neagoe. O reconsiderare*, p. 424.

⁵ *Documente*, vol. cit., p. 161.